

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Факультет інформатики, математики та економіки
Кафедра управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри управління і адміністрування

завідувачка кафедри

Н. Ю. Захарова

протокол №1 від 30.08.2024 р.

Назва освітнього компоненту (обов'язковий /вибірковий)	Навчальна практика <i>обов'язковий</i>
Рівень освіти: перший (бакалаврський)/ другий (магістерський)/ третій (доктор філософії)	Перший (бакалаврський)
Назва спеціальності	073 «Менеджмент»
Назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент підприємств і організацій»
Рік викладання/ Семестр	2024-2025/ 5 семестр
Викладач	Щебликіна З. В.
Профайл викладача	http://fim.mdpu.org.ua/fakultet-informatiki-matematiki-ta/kafedra-ekonomiki/sklad-kafedri-ekonomiki/shheblkina-zoya-viktorivna/
Контактна інформація та комунікація (зворотний зв'язок)	063 02 31 294 E-mail:shcheblykina_zoia@mdpu.org.ua <i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ імені Богдана Хмельницького.

E-mail:	shcheblykina_zoia@mdpu.org.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5221

1. АНОТАЦІЯ

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми «Менеджмент підприємств і організацій»

Навчальна практика є початковим етапом практичного ознайомлення студентів з обраною спеціальністю, формування у здобувачів активного ставлення до здобуття високого рівня наукових і професійних знань, умінь й навичок для майбутньої практичної діяльності в галузі управління та адміністрування що є необхідною умовою у підготовці майбутніх фахівців- менеджерів різних рівнів управління підприємством (організацією);

Навчальна практика спрямована на формування загальних і спеціальних компетенцій в питаннях менеджменту підприємств і організацій.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Навчальна практика є складовою частиною навчального процесу, що передбачає ознайомлення здобувачів вищої освіти з обраною спеціальністю, отримання професійних знань і навичок, ознайомлення із сучасними технологіями, що використовуються на підприємствах і організаціях. Навчальна практика спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами за час навчання, формування професійних умінь і навичок за відповідною спеціальністю.

Метою практики є поглиблення, закріплення та доповнення знань, отриманих під час навчання, оволодіння сучасними методами та навиками пошуку та опрацювання інформації з різних джерел за допомогою інформаційних технологій, формування готовності здобувачів до самостійної діяльності за фахом, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

Головними завданнями діяльності МДПУ імені Богдана Хмельницького у вирішенні питань практичної підготовки здобувачів вищої освіти є інтеграція навчального процесу і сучасного виробництва, удосконалення методичного забезпечення практики і документування згідно з вимогами міжнародного стандарту ISO 9001:2015.

Завдання навчальної практики:

- ознайомлення з системою організації та механізмом управління підприємством;
- проведеному комплексного аналізу діяльності підприємства, оцінки його стану;

- виявлення проблем і тенденцій розвитку підприємства;
- формування навичок використання сучасного методичного інструментарію опрацювання інформації і моделювання економічної поведінки підприємства за різних ринкових ситуацій;
- ознайомлення студентів з кваліфікаційними вимогами та основними видами і змістом діяльності менеджера.
-

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Програмні компетентності	
<i>Загальні компетентності</i>	
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
ЗК9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК10	Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні
ЗК11	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
ЗК14	Здатність працювати у міжнародному контексті
<i>Спеціальні компетентності</i>	
ФК9	Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати	
Р 16	Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним
Р 17	Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

SOFT SKILLS, ЯКІ ФОРМУЮТЬСЯ В ОСВІТНЬОМУ КОМПОНЕНТІ

Комунікація Критичне мислення Управління собою Вирішення проблем Прийняття рішень

ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вид заняття	Загальна кількість
-------------	--------------------

Кількість годин Денна форма	90
Кількість годин Заочна форма	90

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Політика академічної поведінки та етики:

- виконувати завдання відповідно до розкладу навчальної практики;
- у встановлений термін звітувати про хід практики та її результати;
- дотримуватися правил техніки безпеки, внутрішнього розпорядку бази практики, етики взаємовідносин між учасниками практики;
- своєчасно подати звітну документацію про практику.

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ЧАСТИНА 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 1. Основні поняття менеджменту організації. Менеджмент як організація управління підприємством. Суб'єкт та об'єкт управління. Закони, закономірності та принципи менеджменту організації. Менеджмент в організації. Закономірності управління організацією. Принципи управління. Функції та технології менеджменту організації. Методи менеджменту організації: економічні, організаційно-розпорядчі, соціально - психологічні, правові. Менеджмент організації як система.

Тема 2. Поняття і класифікація організацій. Сутність організації. Формальні й неформальні організації. Група керівників, виробнича (цільова) група, комітет. Механізм створення формальних і неформальних організацій. Види організацій та їх об'єднань. Класифікація організацій за різними ознаками. Характеристика основних елементів механізму функціонування різних організаційно-правових форм підприємницької діяльності: асоціації, корпорації, концерни, промислово-фінансові групи, асоційовані підприємства, холдингові компанії тощо. Особливості діяльності організації на різних етапах її життєвого циклу: народження, дитинство, юність, рання зрілість, зрілість, старіння, відродження. Основні характеристики організацій. Модель організації як відкритої системи. Фактори зовнішнього середовища (макросередовище) організації. Модель внутрішнього середовища організації. Характеристика рівнів управління.

Тема 3. Підприємство як суб'єкт господарювання. Підприємство: суть, характерні ознаки, функції. Суть підприємства як суб'єкта господарювання. Підприємство, як об'єкт управління. Порівняльні особливості функціонування підприємства в різних економічних системах. Основні специфічні функції підприємства. Нормативно-правова регламентація створення та діяльності підприємства. Процедура створення підприємства, як юридичної особи, три основні стадії: підготовча, установча, організаційна. Підприємства і принципи їх діяльності. Державне регулювання діяльності підприємств. Механізми державного регулювання підприємництва. Чинники, що впливають на суб'єктів підприємницької діяльності. Вплив держави на економіку підприємств.

Тема 4. Управління підприємствами різних організаційно-правових форм. Характеристика організаційно-правових форм підприємств в Україні. Підприємства, що засновані на приватній власності. Підприємства, засновані на колективній власності. Підприємства, засновані на загальнодержавній власності. Підприємства, засновані на комунальній власності. Характеристика організаційно-правових форм господарювання. Форми об'єднання підприємств в Україні: асоціація, корпорація, консорціум, концерн, холдингова компанія, промислово-фінансова група. Форми організації підприємництва. Основні організаційно-правові форми підприємницької діяльності: індивідуальне підприємництво; партнерства; корпорації. Нові форми підтримки підприємництва. Кластерна модель об'єднання підприємств. Бізнес-центр. Бізнес-інкубатори. Технологічні парки. Технологічні поліси.

Тема 5. Характеристика основних підсистем менеджменту організації. Управлінська підсистема. Основні характеристики та напрями оцінювання управлінської підсистеми системи менеджменту організації. Фінансова підсистема. Показники, що характеризують фінансову підсистему. Операційна підсистема. Операційна система як сукупність трьох взаємопов'язаних підсистем: переробної, підсистеми забезпечення та підсистеми планування і контролю. Маркетингова підсистема. Основні елементи маркетингової підсистеми менеджменту організації. Інформаційна підсистема. Рівень надійності інформаційної підсистеми. Підсистема логістики. Показники, що характеризують логістичну підсистему. Інноваційна підсистема. Ефективність інноваційної підсистеми. Інвестиційна підсистема.

ЧАСТИНА 2 ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Тема 6. Стратегічний менеджмент в системі організації. Роль та місце стратегічного менеджменту в організації. Характерні риси системи стратегічного управління. Основні складові моделі стратегічного менеджменту в організації. Об'єкти стратегічного управління. Три групи основних об'єктів стратегічного управління: організація, стратегічні господарські підрозділи (СГП), функціональні сфери організації. Стратегії організації. Процес планування стратегії. Класифікація стратегій організації. Процес формування стратегії конкурентоспроможності організації. Підходи до управління реалізацією стратегічних змін в організації.

Тема 7. Кадровий менеджмент. Управління персоналом як чинник ефективного менеджменту. Завдання менеджменту персоналу. Три групи методів: адміністративні, економічні і соціально-психологічні. Кадрова політика підприємства. Основні завдання кадрової політики. Механізм реалізації кадрової політики. Типи кадрової політики: пасивна, реактивна, превентивна, активна. Особливості кадрової політики в умовах кризового стану підприємства. Кадрове планування в організації. Три види планування: стратегічне (перспективне); тактичне (середньострокове); поточне (оперативне). Комплектування організації персоналом. Основні методи добору персоналу, їхні переваги та недоліки. Управління дисципліною персоналу. Кадровий аудит. Основні кадрові процеси, напрями аудиту.

Тема 8. Антикризове управління організацією. Ризикозахищеність організації. Основні положення антикризового управління на підприємстві. Три фази розвитку кризи на рівні мікроекономічної системи: прихована криза (або криза ефективності); криза платоспроможності; криза розрахунку (загроза банкрутства, неплатоспроможність). Антикризове регулювання. Підсистеми антикризового управління. Програма антикризових заходів. Ризикозахищеність організації. Причини, що зумовлюють ризик за сферою прояву. Видова класифікація та характеристика ризиків. Підходи до управління ризиками. Основні етапи ризик-менеджменту та їх характеристики.

Тема 9. Управління конкурентоспроможністю організації. Конкурентоспроможність суб'єкта конкуренції та її основні ознаки. Підходи до класифікації конкурентоспроможності. Змістовне наповнення дефініції «конкурентоспроможність підприємства». Основні рівні конкурентоспроможності підприємства. Чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства. Класифікація чинників конкурентоспроможності підприємства. Критерії та показники конкурентоспроможності підприємства. Етапи та методи оцінки рівня

конкурентоспроможності підприємства. Специфічні особливості забезпечення конкурентоспроможності бізнес-організацій різних типів. Типологія бізнесових організацій.

Тема 10. Ефективність управління організацією. Діагностика якості менеджменту організації. Зміст категорій «ефективність», «ефективність управління». Підходи до оцінки ефективності управління організацією. Критерії та показники оцінки управлінської праці. Оцінка ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства. Чинники підвищення ефективності діяльності підприємств (суб'єктів господарювання). Діагностика якості менеджменту організації.

ЗАДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

До програми навчальної практики також входить індивідуальне завдання з метою надбання студентами поглиблених знань, умінь і навичок самостійного вирішення управлінських проблем для формування логічного мислення, вміння аналізувати виробничу ситуацію та робити конкретні висновки і пропозиції прикладного характеру (обсяг – 10-15 сторінок). Матеріали індивідуальних завдань повинні використовуватися у докладах та наукових статтях. Тему індивідуального завдання студент отримує на кафедрі за згодою керівника практикою.

Тематика індивідуальних завдань

1. Розробка плану заходів щодо виведення підприємства зі стану кризи.
2. Розробка інноваційної стратегії організації.
3. Резерви та фактори підвищення ефективності управління організацією.
4. Удосконалення організаційного механізму управління виробничим підприємством.
5. Підвищення ефективності управління підприємством.
6. Формування системи мотивації праці у менеджменті підприємства.
7. Удосконалення стратегії підготовки та перепідготовки персоналу в системі підприємства.
8. Удосконалення організаційної структури управління підприємством.
9. Інформаційне забезпечення системи менеджменту підприємства.
10. Формування життєвого циклу розвитку підприємства.
11. Формування та шляхи використання фінансових ресурсів підприємства.
12. Застосування сучасних технологій відбору персоналу для потреб підприємства.
13. Сучасні методи мотивування персоналу організації.
14. Специфіка комунікацій на різних рівнях менеджменту.
15. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств через інноваційну діяльність.
16. Стратегічні рішення на підприємстві та фактори впливу на їх прийняття.
17. Розробка програми соціального розвитку підприємства.
18. Формування стратегії реалізації потенціалу підприємства.
19. Напрями оптимізації структури інвестиційних ресурсів підприємства.

20. Розробка політики управління реальними інвестиціями виробничого підприємства.
21. Мотиваційний механізм підприємства та шляхи його удосконалення.
22. Оптимізація організаційної структури управління підприємством.
23. Розробка бізнес-плану реструктуризації підприємства.
24. Комунікаційні процеси на підприємстві та шляхи їх удосконалення.
25. Оцінка ефективності управління персоналом організації.
26. Управління рекламною діяльністю підприємства.
27. Управління підприємством в умовах санації.
28. Формування ефективної системи оплати праці в організації.
29. Оптимізація управлінських рішень як чинник підвищення ефективності функціонування підприємства.
30. Вплив життєвого циклу організації на її конкурентоспроможність.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1	За обраною темою згідно тематики індивідуальних завдань, розробити схеми або таблиці, що розкривають їх сутність (10 балів).
2	Виконання творчого завдання: підготовка есе, презентація (10 балів).
3	Виконання практико-орієнтованого завдання (розрахунок техніко-економічних показників) (10 балів).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми і засоби оцінювання
P16 Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним	проблемний виклад, пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни	Поточний контроль: захист презентації, доповідь, самоконтроль. Підсумковий контроль: залік, захист звіту з практики
P17 Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.	проблемний виклад, демонстрація, метод вправ, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних завдань, методи інтерактивного навчання, створення ситуацій пізнавальної новизни, самостійна робота здобувачів	Поточний контроль: практичний контроль, виконання практико-орієнтованих завдань, самоконтроль. Підсумковий контроль: Оцінювання практичних навичок. Оцінювання змісту та/або презентації результатів виконаних завдань та досліджень під час навчальної

		практики. практики.Залік.	Захист	результатів
--	--	------------------------------	--------	-------------

Підсумковий контроль знань: залік

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.

Оцінювання результатів навчальної практики здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (Ухвалено вченою радою Університету Протокол від 28 червня 2024 року № 19)

Загальний бал (ЗБ ОК) з освітнього компонента складається з суми балів, отриманих за навчальну, самостійну роботу та підсумковий контроль знань (залік (З)/екзамен (Е).

		Бально-накопичувальна система здобувача з освітнього компонента		
Види навчальної діяльності здобувача, які підлягають оцінюванню			Частина 1. Теоретичні засади менеджменту.	Частина 2 Функціональний менеджмент
		Робота на навчальних заняттях (максимальний сумарний бал – 30):		
		Виконання творчого завдання: підготовка есе, доповіді, бесіда з елементами дискусії.	5	5
		Виконання індивідуального науково-дослідного завдання.	5	5
		Презентація результатів виконаних завдань та досліджень.	5	5
		Самостійна робота студента (максимальний сумарний бал – 30):		
		За обраною темою згідно до питань, винесених на самостійне опрацювання, розробити схеми або таблиці, що розкривають їх сутність		10
		Виконання творчого завдання: підготовка есе, презентація		10
		Виконання практико-орієнтованого завдання (ситуаційні завдання, кейси)		10
		Підсумковий контроль: залік (максимальний бал – 40)		40
	Загальний бал (максимальний бал – 100)		100	

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з освітнього компонента «Навчальна практика» оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Оцінювання видів навчальної діяльності здійснюється за шкалою «0», «1», «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти за окремими видами навчальних робіт, наведені у таблиці нижче.

Оцінювання окремих видів робіт

Оцінювання видів навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Проекти/відео-презентації з актуальних проблем менеджменту, розробка схем і таблиць	<p>Максимально 10 балів:</p> <p>9-10 балів - завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми,</p> <p>8 балів - завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті,</p> <p>6-7 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті,</p> <p>5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента застосовувати, творчо використовувати знання на практиці, пов'язані з особливостями і засобами управлінської діяльності. Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>3-4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>2-3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками. Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>0 балів – відповідь відсутня</p>
Практико-орієнтовані завдання Творче завдання	<p>Максимально 5 балів:</p> <p>– 5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння здобувача визначати та аналізувати теоретичні засади, пов'язані з особливостями управлінської діяльності в процесі еволюційного розвитку</p>

	<p>Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань. – 1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками. Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням управлінських думок в контексті професійних завдань. – 0 балів – відповідь відсутня
--	--

Згідно Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладачем за освітнім компонентом визначено 3 види самостійної роботи (згідно орієнтовного переліку видів діяльності здобувача, які дозволяють продемонструвати досягнення результатів навчання, наведених в Положенні). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Критерії оцінювання підсумкового контролю:

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	Оцінювання теоретичного питання, практичного завдання	За 40 бальною шкалою
<p>Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.</p>	відмінно	9-10	36-40
<p>Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями</p>	добре	8	33-35

самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.			
Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.	добре	6-7	30-32
Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.	задовільно	5	27-29
Початковий рівень Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	задовільно	3-4	24-26
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	Не зараховано (з можливістю повторного складання)	2-3	21-23
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	0-1	1-20

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики, диференційованого заліку	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	добре	
64-73	D	задовільно	
60-63	E	задовільно	

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Балабанова Л. В., Сардак О.В. Управління персоналом : [навч. посіб.] / К. : Центр учбової літератури, 2020. 468 с
2. Балановська Т. І., Михайліченко М. В., Троян А. В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466 с.
3. Бізнес-планування та управління проектами: [навч. посіб.] / П. Г. Ільчук. Львів: Новий Світ - 2000, 2020. 216 с.
4. Комунікативний менеджмент: [навчально-методичний посібник для студентів економічного факультету освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 073 Менеджмент] [Електронний ресурс] / Олійник Н. Ю. Кам'янецьПодільський, 2020. 112 с. Режим доступу: https://vo.uu.edu.ua/pluginfile.php/639606/mod_resource/content/0/Komunikatyvnyi-menedzhment-navch.posib.pdf.
5. Маркетинг. [Навчальний посібник] [Електронний ресурс] / Старостіна А.О., Кравченко В.А., Пригара О.Ю., Ярош-Дмитренко Л.О. К.: «НВП «Інтерсервіс», 2018. 216 с. Режим доступу: https://vo.uu.edu.ua/pluginfile.php/639609/mod_resource/content/0/Маркетинг_навчальний-посібник.pdf.
6. Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.
7. Менеджмент персоналу : навчальний посібник / Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березяно, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець [За. заг. ред. О.І. Драган]. Київ : МПП «ЛИНО», 2022. 612 с.
8. Снітко Є.О., Завгородня Є.Є. Операційний менеджмент: навчально-методичний посібник. Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 184 с.
9. Сенишин О.С. Маркетинг: [навч. посібник] [Електронний ресурс] / Сенишин О.С., Кривешко О.В. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 347 с. Режим доступу: https://vo.uu.edu.ua/pluginfile.php/639607/mod_resource/content/0/MARKETING_NAVCH.POSIBNYK_SENYSHYN-KRYVESHKO_FINAL_ALL.pdf.
10. Сумець О.М. Проектування операційних систем : підруч. Київ : Університет «КРОК», 2021. 32 с.

Додаткова

11. Лановська, Г. І., Багацька К.В., Касьянова А.О. Управління вартістю підприємства. Практикум. К.: КНТЕУ, 2020. 28 с.\
12. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2018. 554 с.
13. Черниш С.С. Економічний аналіз. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 310 с.

Інформаційні ресурси

14. Журнал «Ефективна економіка». Офіційний сайт: URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/>
15. Національний депозитарій України "Smida". Офіційний сайт. URL : <http://smida.gov.ua>. <http://www.smida.gov.ua>.
16. Законодавство України Офіційний сайт: URL : <https://zakon.rada.gov.ua/>
17. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
18. Інтернет-портал для управлінців Management.com.ua / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.management.com.ua/about.php>.
19. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> – Класифікатор професій ДК 003:2010.
20. Електронні версії практикумів, збірників задач і вправ (на сайті ДН).